Súd:	Krajský súd Nitra
Spisová značka:	8Co/393/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu:	4106899961
Dátum vydania rozhodnutia:	05. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Vladimír Novotný
ECLI:	ECLI:SK:KSNR:2015:4106899961.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Novotného a sudcov JUDr. Jarmily Pogranovej a JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa: X. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. č. XXX, občan SR, toho času v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Ilava, Mierové námestie č. 1, Ilava proti odporcovi: SPOLOČNOSŤ 7 PLUS, a.s., so sídlom Bratislava, Panónska cesta 9, IČO: 31 347 291 (zmena právnej formy zo s.r.o. na a.s. od 08.07.2014), zastúpený JUDr. Rudolfom Adamčíkom, advokátom v Bratislave, Liptovská 2/A, o ochranu osobnosti - zaplatenie nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 5.000.000,- Sk (165.969,59 Eur), o odvolaní oboch účastníkov proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 25C/220/2006-925 zo dňa 12. júla 2013, takto jednohlasne

r o z h o d o l :

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej vyhovujúcej časti výroku o povinnosti odporcu zaplatiť navrhovateľovi 1.000 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a v napadnutej zamietajúcej časti výroku nad sumu 1.000 eur po sumu 66.000 eur p o t v r d z u j e.

V časti výroku o náhrade trov konania účastníkov napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa z r u š u j e a vec mu v tejto časti v r a c i a na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Podaným návrhom sa navrhovateľ domáhal od odporcu ochrany osobnosti vo forme uloženia povinnosti odporcovi zaplatiť mu nemajetkovú ujmu spôsobenú mu publikovaním článku s označením „Beštia - dvojnásobný vrah a jeden z jeho kumpánov sú už za mrežami, ďalší sa ukrýva v zahraničí“, ktorý sporný článok odporca publikoval v ním vydávanom časopise Plus 7 dní č. 37 zo dňa 17.09.2001, ktorým zasiahol do jeho práv jednak porušením prezumpcie neviny a tiež aj tým, že článok neobsahuje pravdivé skutočnosti. Požadoval náhradu nemajetkovej ujmy v sume 50.000.000,- Sk, svoj nárok potom znížil o sumu 49.000.000,- Sk, v ktorej časti Okresný súd Nitra ako súd prvého stupňa konanie zastavil, pričom na základe neskoršieho podania navrhovateľa zo dňa 04.05.2009 (č. l. 427-429) pripustil zmenu návrhu (na pojednávaní 07.05.2009 - č. l. 432) navrhovateľa tak, že tento sa domáhal zaplatenia sumy 5.000.000,- Sk (165.969,59 Eur).
Napadnutým (v poradí druhým) rozsudkom súd prvého stupňa vo veci rozhodol tak, že odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 1.000,- Eur a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (I.), návrh vo zvyšku zamietol (II.) a súčasne o trovách účastníkov voči sebe navzájom rozhodol tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (III.). Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa odôvodnil s poukazom na vykonané dokazovanie, predchádzajúce rozhodnutia vo veci, citované ustanovenia Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd č. 209/1992 Zb. (článok 6.2 a článok 10. ods. 1, 2) citované ustanovenia Ústavy Slovenskej republiky - zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov (článok 12 ods. 1, článok 19 ods. 1, 2, článok 26 ods. 1, článok 50 ods. 1 a 2, článok 23 a článok 7 ods. 5), citované ustanovenia Občianskeho zákonníka - zákon č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov (OZ - § 11 a § 13 ods. 1 až 3), citované ustanovenia Občianskeho

súdneho poriadku - zákon č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov (OSP - § 136 a § 142 ods. 2), citované ustanovenia zákona č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov (§ 3 a § 8 ods. 3) a citované ustanovenie § 8a Trestného poriadku - zákon č. 141/1961 Zb. platného a účinného v čase uverejnenia sporného článku, ako aj s poukazom na zhrnutie všeobecnej úpravy ochrany osobnosti v ustanoveniach Občianskeho zákonníka, vrátane zákonných podmienok pre priznanie požadovanej ochrany osobnosti formou náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch - v peňažnej satisfakcii tým, že návrh navrhovateľa považoval za dôvodný len v časti, v ktorej podanému návrhu vyhovel, keď ohľadne náhrady trov konania vyslovil, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, obaja účastníci mali v konaní rovnaký úspech. V dôvodoch svojho rozhodnutia súd prvého stupňa poukázal na to, že
- v čase publikovania mal navrhovateľ fyzický vek 28 rokov, je synom X. E. a nebohej matky I. E. zomrelej 19.04.2001, keď má syna A. E., nar. XX.XX.XXXX s F. B. a syna X. E. mladšieho,
pričom má brata J. E. a jeho živnostenské oprávnenie bolo zrušené 26.04.1995, keď v čase publikácie článku v obci I. mali meno X. L. dvaja občania obce - navrhovateľ a jeho otec X. E. starší,
- Krajský súd v Nitre rozsudkom zo dňa 10.10.2005 sp. zn. 1T/2/2005 uznal navrhovateľa vinným, že spáchal pokračovací trestný čin lúpeže (XX.XX.XXXX v Z., XX.XX.XXXX v E. a XX.XX.XXXX v F.), pričom uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu SR 1To/110/2005 dňom 08.02.2006,
- Krajský súd v Nitre rozsudkom zo dňa 17.01.2007 sp. zn. 1T/1/2005 uznal navrhovateľa vinným z pokračujúceho trestného činu (trojnásobnej) vraždy (XX.XX.XXXX v Z. F. nad V., XX.XX.XXXX v V. a v presne nezistenom čase v období v mesiacoch máj 2001 až jún 2001 v lesnom poraste katastra obce I.), ktorý rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť v spojení s rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1To/12/2007 dňom 07.11.2007,
- mal vo veci za preukázané len tie skutočnosti, ktoré sú opísané vo výrokovej časti trestných rozsudkov Krajského súdu v Nitre, ostatné skutočnosti tvrdené v článku nemal za preukázané,
- nebolo preukázané, že identikit v hore uvedenom článku zobrazuje navrhovateľa,
- v čase zverejnenia mena a priezviska navrhovateľa - tak ako je to uvedené v článku, v ktorom je napísané X. „L.“, išlo o aktuálnu presnú kauzu,
- časopis odporcu ako spravodajský časopis mal nepochybné právo písať a informovať verejnosť aj o takýchto veciach, teda článok sa týkal predmetu verejného záujmu,
- v tejto veci (publikovaním predmetného článku) bolo porušené právo navrhovateľa na prezumpciu neviny, keď podľa názoru súdu všetky osoby bývajúce v obci I. z označenia osoby X. L. identifikovali, že ide o navrhovateľa, pričom navrhovateľ v tom čase odsúdený nebol,
- je toho názoru a konštatuje, že došlo k zníženiu dôstojnosti a vážnosti fyzickej osoby navrhovateľa a to k zníženiu v značnej miere ako nemajetková ujma, ktorá vznikla v osobnostnej sfére fyzickej osoby a ktorú táto fyzická osoba - navrhovateľ vzhľadom na povahu, intenzitu pociťovala a prežívala ako závažnú, pričom v dôsledku tohto zásahu došlo k zníženiu dôstojnosti a vážnosti navrhovateľa v značnej miere, keďže toto by každá fyzická osoba nachádzajúca sa v postavení navrhovateľa považovala ako (za) závažné,
- čo sa týka následnej reakcie, ktorý zásah vyvolal v rodinnom, pracovnom činnom prostredí fyzickej osoby, podľa názoru súdu neprichádza do úvahy, lebo v tom čase navrhovateľ bol vo výkone väzby,
- ide o závažnú vzniknutú ujmu, aj keď bolo preukázané, že skutky, ktoré sú opísané v trestných rozsudkoch boli právoplatnými rozsudkami trestných rozsudkov navrhovateľovi dokázané,
- majetkové pomery tak navrhovateľa ako aj odporcu nie sú rozhodujúcim hľadiskom pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy, pri určení výšky ktorej prihliadol na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo,
- bral do úvahy aj to, aby nebol zneužívaný inštitút občianskeho práva na neprípustné obohacovanie sa,
- sa nepodarilo zistiť, či navrhovateľ v tom čase bol čitateľom tohto časopisu,
- vychádzal zo sudcovskej úvahy a z princípu spravodlivosti,
- vychádzal z toho, že morálne zadosťučinenie sa javí v tejto veci nepostačujúce, (keď) neoprávneným zásahom došlo k zníženiu dôstojnosti navrhovateľa ako fyzickej osoby, ale aj vážnosti v spoločnosti v značnej miere,
- pri spravodajstve o prebiehajúcej trestnej veci je rozhodujúcim kritériom ústavný princíp prezumpcie neviny, teda ako s nevinnou osobou preto musia všetci pri uverejňovaní akýchkoľvek správ vychádzať z toho, že ide o nevinnú osobu, teda s takouto osobou sa nesmie konať ako s páchateľom, keď vina je vec hodnotenia, prináležiaca výlučne len súdu a o určitej fyzickej osobe ako o páchateľovi určitého trestného činu je prípustné informovať verejnosť až po právoplatnom odsudzujúcom rozsudku súdu,
- uverejnenie správy o navrhovateľovi v predmetnom časopise vyznieva, ako keby dopredu bolo rozhodnuté, že ide o páchateľa trestných činov, keď poukazuje na deň právoplatnosti rozsudkov,

- česť je hodnotou, ktorá svojou povahou je blízka telesnej integrite,
- sa nepodarilo zistiť, že identikit publikovaný v článku zobrazuje alebo nezobrazuje navrhovateľa,
- bral do úvahy skutkové tvrdenia publikované v článku,
- dôstojnosť majú všetky fyzické osoby rovnakú - rovnú nezávisle na svojom postavení v spoločnosti, keď predmetným článkom došlo k zásahu do dôstojnosti navrhovateľa konaním, ktoré je objektívne spôsobilé privodiť mu
nemajetkovú ujmu a tým ohroziť vážnosť u iných fyzických osôb,
- v danej veci ide o stret slobody prejavu a ochrany dobrej povesti, pri ktorom ústava neustanovuje žiadnu možnosť obmedzenia tohto základného práva, keď sloboda prejavu môže mať prednosť len za predpokladu, že je vyslovená v dobrej viere bez snahy poškodiť osobu, pričom bol toho názoru, že odporca publikovaním článku nemal snahu poškodiť navrhovateľa ako fyzickú osobu,
- v danej veci zistil a mal za preukázané prekročené zákonom ustanovené medze, keď odporca vo svojom článku použil relatívne ostrejší výraz - beštia, pričom článok opisoval konanie navrhovateľa ako fyzickej osoby,
- časopis má celoslovenskú pôsobnosť a vysoký náklad, pričom informácie boli publikované ako fakty aj ako hodnotiace úsudky,
- bral do úvahy celkový dojem článku z hľadiska použitých slov a viet, ako aj jeho umiestnenie a nadpis,
- rodinný život a právo na jeho ochranu sú súčasťou súkromia, zásahy do týchto vzťahov, ktoré sú neoprávnené, možno kvalifikovať ako zásahy do rodinného života, do rodinného súkromia, pričom k neoprávnenému zásahu do práva na ochranu súkromia ako čiastkového práva na ochranu osobnosti je protiprávne, ak je objektívne spôsobilé do tohto práva zasiahnuť a existuje príčinná súvislosť medzi protiprávnym zásahom a vznikom nemajetkovej ujmy,
- právnym prostriedkom ochrany proti takémuto zásahu je práve návrh, ktorým sa fyzická osoba domáha podľa ustanovení o ochrane osobnosti primeraného zadosťučinenia, ktoré môže mať i podobu náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch,
- občianskoprávna ochrana sa poskytuje len proti takým neoprávneným zásahom, ktoré sa dotýkajú mravnej integrity osobnosti fyzickej osoby tým, že môžu znížiť jeho dôstojnosť, česť a vážnosť z hľadiska jeho vzťahu k spoluobčanom a ohroziť jeho postavenie a uplatnenie v spoločnosti; pritom nie je rozhodujúce, akým spôsobom došlo k takémuto zásahu do mravnej integrity osobnosti občana, i keď nie každý neoprávnený zásah bude objektívne spôsobilý rušiť alebo ohroziť práva chránené ustanovením § 11 OZ,
- na úspešné uplatnenie práva na ochranu osobnosti sa nevyžaduje vyvolanie následkov, ale stačí, že zásah bol objektívne spôsobilý narušiť alebo ohroziť práva chránené ustanovením § 11 OZ, keď z neoprávnených zásahov sú vzhľadom k svojej publicite zvlášť nebezpečné zásahy, ku ktorým dochádza prostredníctvom tlače,
- zákonná ochrana je daná len ak vytýkané prejavy sú zásadne nepravdivé alebo pravdu skresľujúce,
- nemožno priznať právo na ochranu osobe, ktorá konala protispoločensky a publikácia takýchto skutočností je kritikou a oprávneným zásahom proti spoločenským neduhom,
- kým existencia faktov môže byť preukázaná, pravdivosť hodnotiacich výrokov nepodlieha dokazovaniu, teda hodnotiaci úsudok je nutné skúmať, či sa zakladá na pravdivej informácii, či forma jeho prezentácie je primeraná a či zásah do osobnostných práv je nevyhnutným sprievodným javom kritiky, resp. či nebolo primárnym cieľom kritiky hanobenie určitej osoby,
- za pravdivé opísanie skutkového deja nemožno považovať jeho opísanie spôsobom, ktorý čitateľovi neumožňuje z opisu deja urobiť si vlastný hodnotiaci úsudok, teda uvedenie neúplného skutkového deja má potom za následok, že tento skutkový dej nebol opísaný pravdivo, a teda nie je pravdou,
- právom prípustná - oprávnená kritika predpokladá, že pri nej nie sú prekročené
hranice vecnej a konkrétnej kritiky, že je primeraná čo do obsahu a formy a nevybočuje z hraníc nutných na dosiahnutie svojho účelu, keď musí pritom vždy vychádzať z pravdivých skutočností,
- dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno ohľadne zásahu objektívne spôsobilého vyvolať nemajetkovú ujmu zaťažuje dotknutú fyzickú sobou, naproti tomu na pôvodcovi zásahu je, aby preukázal (v tomto smere spočíva na ňom dôkazné bremeno), že k zásahu došlo v súlade s právom a že existovala niektorá z okolností, ktorá podľa právneho poriadku vylučuje neoprávnenosť zásahu,
- je toho názoru, že odporca sporným článkom zasiahol do práva na ochranu osobnosti navrhovateľa (žalobcu) - jeho občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, porušením zásady prezumpcie neviny tým, že sporný publikovaný článok obsahoval uvedenie skutkových tvrdení a tiež kritiku ako hodnotiaci úsudok bez ohľadu na to, že ešte nebolo rozhodnuté právoplatne o vine navrhovateľa, keď skutkové tvrdenia o protispoločenskej činnosti navrhovateľa neboli z väčšej časti pravdivé, a pravdivé bolo len to, čo mu bolo preukázané citovanými trestnými rozsudkami,

- išlo o zásah zákonom nedovolený, rozporný s objektívnym právom a objektívne spôsobilý vyvolať navrhovateľovi ujmu, pričom v danej veci nebolo postačujúce navrhovateľovi priznať zadosťučinenie podľa § 13 ods. 1 OZ a bolo mu potrebné priznať nemajetkovú ujmu v peniazoch, keď konaním odporcu bola v značnej miere znížená dôstojnosť navrhovateľa ako fyzickej osoby a jeho vážnosť v spoločnosti,
- výšku nemajetkovej ujmy určil voľnou úvahou, prihliadnuc na závažnosť nemajetkovej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práv navrhovateľa došlo,
- overoval pravdivosť alebo nepravdivosť publikovaných údajov v spornom článku, vyhodnotil a odlíšil, ktoré veci sú pravdivé, ktoré nie a ktoré sú neprípustnou kritikou, keď v zásade pravdivý údaj či informácia do práva na ochranu osobnosti nezasahuje,
- nebolo preukázané, že navrhovateľ napadol dozorcu vo výkone trestu, že jeho matka zomrela na následky vypadnutia z okna, že navrhovateľ sa správal tak, ako je uvedené v článku, že sa mal vyhrážať svojim svokrovcom, ktorých ani nemá, a že publikované veci nezodpovedajú skutočnosti,
- náhrady nemajetkovej ujmy sa nemôže domáhať osoba, ktorá bola právoplatne odsúdená za trestný čin vraždy, pretože páchateľ trestného činu v dôsledku jeho spáchania vážnosť a dôstojnosť stratil;
- pre súd je rozhodujúci stav v čase vyhlásenia rozsudku,
- je toho názoru, že podmienky boli splnené súčasne, ide o nerešpektovanie prezumpcie neviny ako aj publikovanie nepravdivých údajov vyslovených odporcom ešte predtým, ako bola dokázaná vina navrhovateľa,
- navrhovateľom uplatnenú náhradu nemajetkovej ujmy považoval za absolútne neprimeranú, keď navrhovateľ neuniesol dôkazné bremeno a nepreukázal, že jeho osobná ujma bola spojená s osobitným citeľným znížením a sťažením jeho postavenia v prostredí, v ktorom sa pohybuje a jej zmiernenie a vyváženie nemožno napraviť inak,
- obsahom predmetného článku bol navrhovateľ identifikovaný len v obci I. a bral do úvahy a prihliadal, že ide o relutárnu satisfakciu, ktorej cieľom je zabezpečiť zodpovedajúce vyváženie a zmiernenie nemajetkovej ujmy na osobnosti navrhovateľa ako fyzickej osoby, teda posúdil všetky základné súvislosti tejto veci,
- mal za preukázané, že článok spôsobil rozvrátenia a zhoršenie vzťahu (navrhovateľa) s otcom, bratom, ohováranie a urážanie v dedine a taktiež odmietanie syna navrhovateľa v kolektíve, pričom článok u obyvateľov obce vyvolal presvedčenie o vine navrhovateľa za opisované skutky,
- skutočnosti tvrdené v článku sú neprípustnou kritikou protispoločenských javov s neoprávnene hodnotiacimi úsudkami,
- navrhovateľ bol identifikovaný aj podľa syna a jeho veku, tiež veku navrhovateľa a jeho bydliska, teda došlo k porušeniu práva na súkromie a ochranu osobných údajov,
- nevykonal ďalšie navrhované dôkazy pre ich nepodstatnosť, resp. nehospodárnosť,
- ospravedlnenie sa odporcu už neprichádza do úvahy a že
- súd bol viazaný rozhodnutím príslušného orgánu o tom, že bol spáchaný trestný čin.

Uvedený rozsudok včas podanými odvolaniami napadli obaja účastníci konania.

Navrhovateľ sa domáhal zmeny napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa tak, aby mu bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy sumou 66.000,- Eur (posudzujúc podané odvolanie podľa jeho obsahu išlo teda o odvolanie len proti časti zamietajúceho výroku nad sumu 1.000,- Eur po celkove požadujúcu sumu 66.000,- Eur), keď požadoval aj náhradu trov konania vo výške 2.000,- Eur, prípadne navrhoval (v tejto časti predmetu konania) rozhodnutie zrušiť. V dôvodoch podaného odvolania poukázal na to, že
- z hľadiska ESLP je výška prisúdenej nemajetkovej ujmy nedostatočná, keď aj odôvodnenie rozhodnutia považuje za nedostatočné, keď prezumpcia neviny bola porušená verejne cestou najčítanejšieho časopisu a boli porušené tiež aj jeho ďalšie práva, pričom rozsudky ESLP sú na úrovni zákona,
- politici a verejne činné osoby vysúdili viac, i keď nepožívajú takú ochranu ako bežná fyzická osoba, ktorej je potrebné priznať viac; chýba preto zdôvodnenie priznania mu menšej náhrady, i keď o ňom napísali ďaleko horšie veci ako o takýchto osobách,
- prisúdená suma 1.000,- Eur je výsmechom práva a nezohľadňuje aj to, že sa má jednať aj o trest pre porušovateľa práva, teda aj z tohto dôvodu musí byť určená dostatočne vysoká suma, keďže zisk vygenerovaný porušením jeho práv u odporcu ďaleko prevyšuje sankciu, ktorou bol potrestaný, a teda porušovať právo sa mu oplatí a má z toho výnosnú živnosť, teda odporcovi bola poskytnutá výhoda,
- rozsudok neobstojí ani z pohľadu rovnosti a práva na spravodlivé súdne konanie, keďže súd prevrátil dôkazné bremeno na neho a tvrdené skutočnosti v článku sú nepravdivé, keď znalecké posudky ho stáli viac ako priznané odškodné, a teda toto nie je ani vo výške jeho nákladov, pričom chýba jeho zadosťučinenie,
- jeho trovy mal súd zohľadniť v odškodnom a on teda nedostal žiadne spravodlivé zadosťučinenie, pričom žiadal 2.000.000,- Sk v dobrej viere, že koná podľa práva,

- jeho práva boli porušené verejne a závažným spôsobom, na začiatku trestného stíhania s dôsledkom ovplyvnenia svedkov a s následkami voči jeho deťom, teda bola poskytnutá väčšia ochrana odporcovi ako obeti, teda vec bola zle právne posúdená, keď súdu nič nebránilo jeho žalobe plne vyhovieť,
- odôvodnenie rozsudku je neobhájiteľné ako z pohľadu práva tak aj zdravého rozumu, pričom zmenu rozsudku žiada aj pre dĺžku konania, v ktorom bolo porušené jeho právo na výsluch svedkov, pričom súd odmietol znalecké dokazovanie a odmietol zistiť skutočný stav veci opäť v prospech odporcu,
- predmetným článkom bolo trestné konanie ovplyvnené v jeho neprospech, čo súd prvého stupňa neriešil a neposúdil správne podstatu prípadu, a teda aj výšku odškodnenia, nebral v úvahu iné vnútroštátne rozsudky a výšku odškodnenia, podľa rozsudkov ESLP v totožných veciach, keď odporcu je možno považovať za chronického poškodzovateľa práv,
- odporca nepreukázal pravdivosť svojich vyjadrení - skoro všetkých v predmetnom článku, ktorými konštatoval bez akýchkoľvek pochybností jeho vinu,
- argumenty odporcu odporujú dokazovaniu, keďže odporca nerozlišuje medzi hodnotiacim úsudkom a nepravdivým tvrdením, keď verejný záujem vyžadoval rešpektovanie prezumpcie neviny a ochrany práv fyzických osôb,
- išlo o kresbu tváre, nie siluetu hlavy a potom patrí aj ochrana podobizne, i keď nevydarenej, keď odporca uviedol veľa vecí na jeho identifikáciu, pričom on podnikal po celom Slovensku,
- predmetný časopis čítali aj rodinní príslušníci osôb, ktorí si ho zakúpili, pričom nešlo o verejný záujem, ale o snahu upútať čitateľa - kupujúceho s cieľom dosiahnutia zisku,
- ak mal súd prvého stupňa preukázané len to, čo bolo v trestných rozsudkoch, potom nemal z tvrdení odporcu ako pravdivých preukázané nič, a teda zle vec posúdil,
- súd prvého stupňa nepochopil podstatu odškodnenia a to, že on nemá preukazovať vznik ujmy alebo jej výšku, keď existencia ujmy vyplýva už zo samotného porušenia jeho práv a výška vyplýva z okolností veci - jeho duševného utrpenia, poníženia, traumatizácie, a že
- neexistuje jediný dôvod prečo jeho žalobe plne nevyhovieť, teda vyhovenie je jediné možné zákonné rozhodnutie.

Odporca požadoval napadnutý rozsudok po zopakovaní dokazovania zmeniť a návrh zamietnuť v plnom rozsahu (aj v časti 1.000,- Eur). V dôvodoch odvolania poukázal na to, že
- nebol zistený skutkový stav pre nevykonanie navrhovaných dôkazov,
- súd prvého stupňa dospel k zlým skutkovým zisteniam a vec i zle právne posúdil,
- uviedol nesprávne skutkové zistenie, keď nebolo preukázané, že reakcie občanov vo vzťahu k osobe navrhovateľa boli v príčinnej súvislosti so zverejnením predmetného článku, keď starosta obce poprel zistenia súdu o značnej publicite v obci a svedkovia nevypovedali o žiadnych skutočnostiach pre záver o znížení dôstojnosti navrhovateľa v obci v príčinnej súvislosti s predmetným článkom,
- starosta obce potvrdil konflikty navrhovateľa so svokrovcami, ktorých výsluch súd odmietol, čím bolo porušené právo na spravodlivý proces,
- v článku nie je tvrdenie o tom, že sa navrhovateľ podieľal na vypadnutí matky z okna,
- súd prvého stupňa nezistil, koľko ľudí v obci malo iniciály X. L. a nezohľadnil, že autorka článku chránila zdroje,
- súd prvého stupňa vec zle právne posúdil, čo do nadpisu a textu článku, nakoľko treba akceptovať expresívnejšie označenie v titulke i v textoch, keď v textoch pod medzititulkami nie je osoba páchateľa označená ako X. L.,
- čo sa týka zásady prezumpcie, priemerne vzdelaný čitateľ vie, že právoplatne odsúdený navrhovateľ byť nemohol a že bol len dôvodne podozrivý X. L. zo I.,
- zníženie dôstojnosti navrhovateľa zverejnením predmetného článku nie je zistiteľné (z rozsudku),
- nebolo riešené, že nestačí len morálne zadosťučinenie a že ujma bola značná, vzhľadom na jej závažnosť a okolnosti, ako aj príčinnú súvislosť, a že
- výrok o trovách konania nezodpovedá pomeru úspechu, keď výška žalovanej sumy zo strany navrhovateľa mu spôsobila vysoké trovy právneho zastúpenia a úspech navrhovateľa v konaní bol len nepatrný - vo veci i trovách.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) s verejným vyhlásením rozhodnutia (§ 156 ods. 1 a 3 OSP) a viazaný rozsahom a dôvodmi podaných odvolaní účastníkov a prihliadajúc i na prípadné (ale nezistené) vady konania pred súdom prvého stupňa majúce za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 1, 3 OSP) dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné v jeho napadnutých častiach podľa ust. § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdiť, keď skutkové závery súdu prvého stupňa zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a týmto zodpovedajú aj prijaté právne závery, vrátane odôvodnenia toho, prečo podanému návrhu plne nevyhovel, teda rozhodnutie je i zákonným spôsobom odôvodnené.

Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. V hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť a rozhodnutie dáva odpovede na právne významné (pre rozhodnutie podstatné) odvolacie dôvody.
Odvolací súd mal v danej veci, vychádzajúc zo súdom prvého stupňa citovaných zákonných ustanovení, právneho posúdenia veci uvedeného vo svojom prvom zrušujúcom rozhodnutí (na tieto poukazuje bez potreby ich opakovania) a správneho posúdenia veci súdom prvého stupňa, za to, že
- je potrebné dôsledne rozlišovať medzi výrokom, že osoba je iba podozrivá zo spáchania trestného činu a jasným vyhlásením o tom, že osoba je páchateľom trestného činu, v čase bez existencie konečného odsudzujúceho súdneho rozhodnutia, teda sú neprípustné vyhlásenia obsahujúce vyjadrenia viny fyzickej osoby skôr ako o vine rozhodne príslušný štátny orgán, ktorým je výlučne súd a to právoplatným rozhodnutím,
- skutočnosť, že označená osoba bola v konečnom dôsledku uznaná vinnou a odsúdená na trest odňatia slobody, nemôže túto osobu zbaviť jej počiatočného práva na to, aby bola považovaná za nevinného, dokiaľ sa jej vina nepreukáže zákonným spôsobom,
- v danej veci nadpis predmetného článku ako aj označenia X. L. páchateľom označených skutkov a označených konaní je treba považovať za porušenie prezumpcie neviny, keď uvádzanie ďalších skutočností k osobe označeného páchateľa presahovalo potreby všeobecného informovania o negatívnych javoch,
- zodpovednou osobou je právnická osoba odporcu ako vydavateľ predmetného časopisu, v ktorom bol článok publikovaný, zodpovednou teda nie je osoba, resp. osoby, ktoré sa pre odporcu na tvorbe predmetného článku podieľali (R 128/2014),
- ospravedlnenie sa navrhovateľovi odporcom formou jemu adresovaného ospravedlnenia by bolo nedostatočné a rovnako ospravedlnenie sa mu formou článku v časopise Plus 7 dní by - pri uvedení jeho mena len rozšírilo okruh osôb, ktoré by navrhovateľa identifikovali, teda by viedlo k ďalšiemu (čo sa týka dopadu horšiemu) zásahu do jeho práv,
- je správny záver súdu prvého stupňa o tom, že na základe označenia osoby páchateľa označených trestných činov iniciálkami mena, popisom jeho miesta bydliska, okruhom členov jeho rodiny a identikitom umožnilo navrhovateľa identifikovať len v okruhu obyvateľov obce I.,
- vplyv článku na trestné konania proti navrhovateľovi preukázaný (a vôbec preuká-
zateľný) nebol,
- je v podstate nepreukázateľné, či navrhovateľovi vôbec vznikla v dôsledku predmetného článku nejaká ujma, keď sa nezmenilo jeho postavenie (v čase článku a neskôr - doposiaľ bol vo výkone väzby, resp. trestu odňatia slobody,
- pri určení výšky nemajetkovej ujmy je potrebné prihliadať na to, že už samotný rozsudok konštatujúci neoprávnenosť zásahu plní satisfakčnú úlohu,
- porušenie prezumpcie neviny fyzickej osoby predstavuje závažné porušenie, keď spôsob jeho vykonania formou článku v tlačených médiách má širšiu publicitu,
- vychádzajúc z vykonaného dokazovania, predovšetkým výsluchom otca a brata navrhovateľa nebolo preukázané, že by v dôsledku predmetného článku uvedené osoby sa vo vzťahu k navrhovateľovi „otočili mu chrbtom“,
- prípadné ujmy, ktoré vznikli rodinným príslušníkom navrhovateľa nemožno pripočítať a zohľadniť na prospech ujmy spôsobenej navrhovateľom, keďže prípadné nároky uvedených osôb (z predmetného článku - jeho dopadov) sú samostatné a mohli byť uplatnené len týmito osobami,
- správne súd prvého stupňa poukázal na to, že pre následnú väzbu navrhovateľa (vo väzbe od 01.09.2001) a následný výkon trestu odňatia slobody, ako aj s prihliadnutím na prostredie, v ktorom sa v dôsledku uvedených skutočností nachádzal, nebol navrhovateľ konfrontovaný s vyvolanými následkami predmetného článku, keďže s obyvateľmi obce v kontakte nebol a v prostredí výkonu väzby a trestu žiadne negatívne okolnosti navrhovateľ netvrdil a nepreukázal,
- pre posúdenie miery závažnosti dôsledkov vyvolaných predmetným článkom má vplyv i tá skutočnosť, že navrhovateľ bol uznaný z označených skutkov v zásade vinným a bol odsúdený na maximálny trest,
- označenie ďalších skutočností resp. skutkov navrhovateľa v predmetnom článku, ktorých sa mal popri označených vraždách dopustiť, bolo oproti uvedeným lúpežiam a vraždám nie tak podstatné a pre rozhodnutie vo veci významné, keď súhlasí so súdom prvého stupňa v tom, že uvedené skutočnosti v konaní preukázané neboli,
- pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy treba prihliadať i k výške náhrad (odškodnenia) podľa zákona č. 215/2006 Z. z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi, keď (i v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva) by táto, bez existencie závažných a dostatočných

dôvodov, nemala prevyšovať náhrady (odškodnenia) za telesné zranenia alebo násilné činy, resp. za porušenia iných osobnostných práv,
- pochybnosti o cti, dôstojnosti a vážnosti fyzickej osoby tvoria súčasť vedomostí a vnútorných postojov hodnotiacich subjektov (čitateľov) a pretrvávajú rozdielny čas a nie vždy sa prejavujú navonok, a že
- samotná závažnosť ujmy nie je jediným a výlučným kritériom pre určenie výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch, keď treba prihliadnuť aj na (všetky) okolnosti, za ktorých k porušeniu došlo, pričom významné sú tak u osoby postihnutej, ako aj osoby, ktorá neoprávnený zásah spôsobila (R 29/2001).
Vychádzajúc z uvedeného mal preto odvolací súd za to, že navrhovateľovi priznaná suma nemajetkovej ujmy v peniazoch je primeraná ako celkovým okolnostiam veci (zhora uvedeným a pre rozhodnutie podstatným), tak aj reálnej ujme navrhovateľa, princípom spravodlivosti a primeranosti k iným náhradám (odškodneniam). Táto zodpovedá porušeniu počiatočného práva navrhovateľa na to, aby bol považovaný za nevinného (prezumpcie neviny) a tomu, aké reálne dôsledky len pre navrhovateľa predstavovalo jeho porušenie, teda že navrhovateľ bol identifikovateľný len v okruhu obyvateľov obce I., nebol osobne konfrontovaný (pre výkon väzby) s ich reálnymi následnými reakciami, a ujmu v prostredí, v ktorom sa pohybuje (od zverejnenia článku) neutrpel žiadnu.
Uvedené rozhodnutie plní satisfakčnú úlohu pre navrhovateľa, sankčnú pre odporcu a pre uznanie navrhovateľa vinným z označených skutkov - trestných činov (v zásade) je aj spravodlivé, nakoľko zohľadňuje i protispoločenské konanie samotného navrhovateľa, ktorým vážnosť a dôstojnosť sčasti stratil, a nezneužívanie inštitútu náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, resp. zabezpečuje, aby jeho výkon nebol v rozpore s dobrými mravmi v celom kontexte veci.

Čo sa týka výroku o trovách konania účastníkov, mal odvolací súd za to, že vzhľadom k výsledku rozhodnutia vo veci samej súd prvého stupňa pri rozhodovaní o trovách konania účastníkov aplikoval nesprávne ustanovenie § 142 ods. 2 OSP, keď mal správne aplikovať ustanovenie § 142 ods. 3, prípadne iné ustanovenia OSP a svoje rozhodnutie i náležitým spôsobom odôvodniť tak, aby bolo preskúmateľné, teda v tejto časti je rozhodnutie súdu prvého stupňa nesprávne, predčasné a nedostatočne odôvodnené, v dôsledku čoho muselo byť odvolacím súdom zrušené a vec v tejto časti mu preto bola vrátená na ďalšie konanie a rozhodnutie, v ktorom sa vysporiada s námietkami účastníkov z odvolaní.

Zo všetkých zhora uvedených dôvodov preto odvolací súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.